

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Ústí nad Labem, Anežky České 702/17, příspěvková organizace

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2887

Název projektu: „Učíme lépe a moderněji“

OP VK 1.4

Výukový materiál

Název DUMu: VY_52_INOVACE_05_14_DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA

Číslo skupiny: 3

Autor: Mgr. Kateřina Suchá

Vzdělávací oblast/Předmět/Téma: ČLOVĚK A JEHO SVĚT/ VLASTIVĚDA/DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA

Druh učebního materiálu: PREZENTACE

Metodický list: NE

Anotace: Žáci se prostřednictvím prezentace seznamují s příčinami a průběhem druhé světové války. Prezentace zároveň slouží jako podklad pro zápis nové látky do sešitu. Materiál je vytvořen v prezentačním programu Power Point. Je doplněn animačními přechody. Materiál je určen k práci na počítači a interaktivní tabuli. Nutno zapnout internet.

Ověřeno ve třídě: V. C

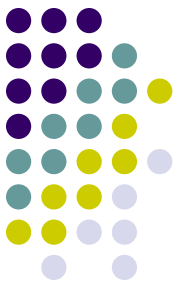
Datum ověření: 7. 1. 2013

Prohlášení: Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla. Prohlašuji dále, že výše uvedený materiál jsem ověřil(a) ve výuce a provedl(a) o tom zápis do TK. Dávám souhlas, aby moje dílo bylo dáno k dispozici veřejnosti k účelům volného užití (§30 odst. 1 zákona 121/2000 Sb.), tj. že k uvedeným účelům může být kýmkoliv zveřejňováno, používáno, upravováno a uchováno.

Datum: 7. 1. 2013

Podpis:

2. světová válka

Válečná a poválečná léta

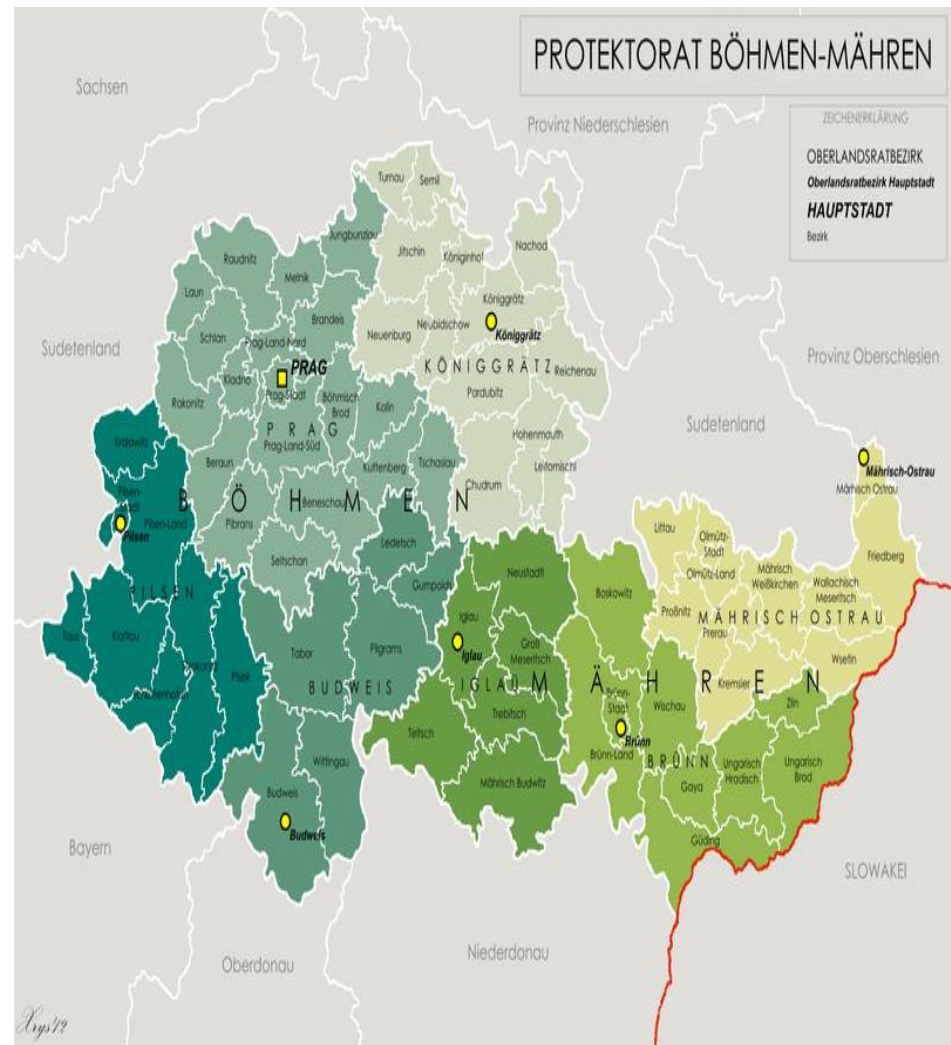
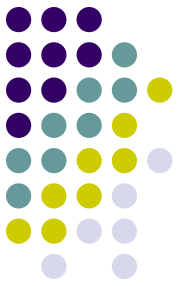
Dějiny udatného českého národa

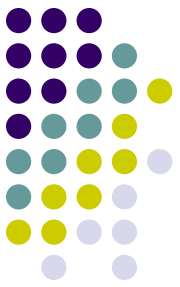
- 100. Druhá světová válka
<http://dejiny.ceskatelevize.cz/211543116230100/video/#pageContent>
- 101. Protektorát
<http://dejiny.ceskatelevize.cz/211543116230101/video/#pageContent>
- 102. Osvobození
<http://dejiny.ceskatelevize.cz/211543116230102/video/#pageContent>
- 103. Padesátá léta
<http://dejiny.ceskatelevize.cz/211543116230103/video/#pageContent>

Protektorát Čechy a Morava

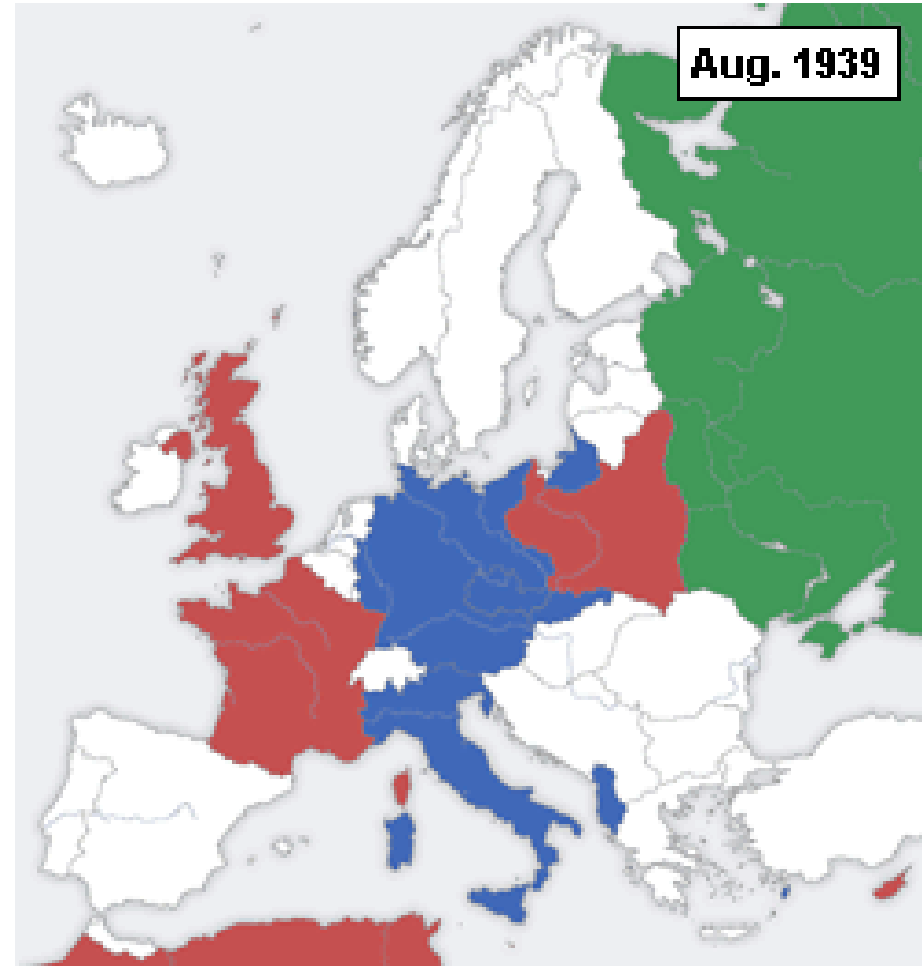
- 15. březen 1939 německá vojska vpadla na území zbytku Československa a obsadila je.
- Celé Čechy a Morava byly připojeny k Německu - bylo vyhlášeno zřízení **Protektorátu Čechy a Morava**.
- Německá okupace trvala víc než šest let.
- Byl zřízen **samostatný Slovenský stát**.
- Maďarsko obsadilo Podkarpatskou Rus a jižní oblasti Slovenska.

Vypuknutí 2. světové války

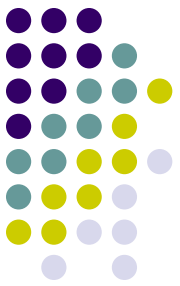
- **Září 1939** - německá armáda vtrhla na území Polska a poté napadla další státy - Francii, Sovětský svaz, také letecky zaútočila na Velkou Británii.
- Rozpoutala se nejhroznější válka v dějinách lidstva.

Bojovalo v ní proti
sobě:

**Německo,
Itálie,
Japonsko a
několik
menších
evropských
států.**

**USA, Velká
Británie,
Sovětský
svaz**

Režim teroru

- Na veřejných budovách byly vyvěšovány prapory s hákovým křížem.
- Ulice byly přejmenovány. Začalo se dle německého vzoru jezdit vpravo (dosud se jezdilo vlevo).
- Na vše dohlížela zvláštní německá policie = **gestapo**.
- Objevily se plány o vysídlení českého obyvatelstva.
- V roce 1942 byly vypáleny obce **Lidice** a **Ležáky**, obyvatelé byly vyvražděni, nebo odvezeni do koncentračních táborů.
- Zásahy pocítilo i školství - cílem bylo oslabit vzdělanost českého národa - *byly vyřazeny některé učebnice, snížil se počet hodin dějepisu, češtiny, němčina se vyučovala již od 1. třídy.*

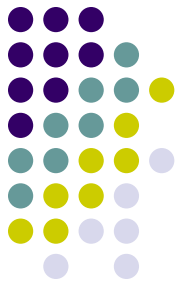
Život za protektorátu

- Nedostatek potravin a dalšího zboží.
- Příkladové lístky.
- Továrny - zboží pro válečné účely.
- Především děti často trpěly podvýživou a nemocemi - nedostatek mléka, ovoce a zeleniny.

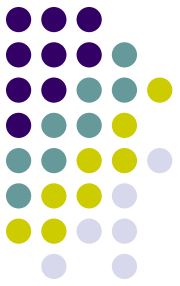
Židé

- Židovské obyvatelstvo bylo pronásledováno, byla vydána nařízení, která jim zakazovala přístup do divadel, kin, restaurací.
- Židé nesměli vykonávat některá povolání.
- Museli nosit žlutou šesticípou hvězdu s černým nápisem Jude (Žid).
- Byl jim zabavován majetek.
- Byli deportováni do **koncentračních táborů**, kde většina z nich zemřela.
- Podobně na tom byly i čeští Romové - Cikáni.

Koncentrační tábory

- Soubor budov, případně bývalé vojenské pevnosti - obehnané ostnatým drátem a střežené vojáky.
- Byly v nich násilím vězněni lidé z okupovaných evropských zemích, které Němci označili za „nepřátelské“.
- Podmínky byly nelidské - těžká práce, hlad, nemoci, malé prostory pro velký počet lidí - postupné **systematické vyvražďování**.
- Koncentračními tábory prošlo **18 milionů lidí, zahynulo 11 milionů osob, z toho 2 miliony dětí**.

Boj proti okupaci

- **Partyzáni** - ozbrojené oddíly, které v lesích a horách bojovaly proti německým okupantům.
- Do Anglie odešla řada českých letců, kde bojovali jako součást Britského královského letectva (RAF).

Osvobození Československa

- Od roku 1944 se válka blížila ke svému konci - německé armády a jejich spojence postihlo několik porážek.
- Sovětská vojska postupovala od východu přes Podkarpatskou Rus a Slovensko.
- Americká armáda postupovala od západu.
- V Praze vypuklo **5. května 1945** povstání proti německým okupantům.
- **8. května 1945 se Německo vzdalo.**
- **9. května 1945** došlo ke konečnému osvobození Československa - do Prahy vstoupila vojska Sovětského svazu.
- Americká vojska byla k osvobození Prahy dříve, ale respektovala dohodu velmocí.

Poválečná léta

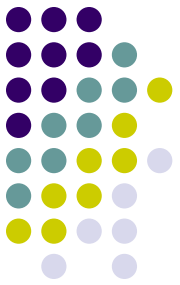
- Československo se obnovilo jako demokratický stát - byly nastoleny všechny svobody.
- Nastala řada změn - se Sovětským svazem byla uzavřena dohoda o **odstoupení Podkarpatské Rusi**, německé obyvatelstvo bylo **odsunuto** z Československa (byl jim zabrán majetek, často docházelo k násilí).

Průmysl - znárodnění

- Soukromým majitelům byly zabaveny velké továrny, doly, hutě, banky a staly se společným majetkem států. Tomuto procesu říkáme **znárodnění**.
- Největší zájem na rozsáhlém znárodnění měla Komunistická strana Československa.

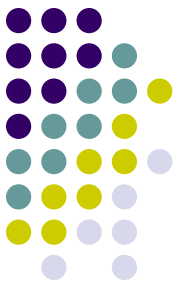
Komunistická strana Československa

- Po skončení války se začaly projevovat i první rozpory v názorech na uspořádání poměrů v zemi. Proti demokratickým principům začala vystopovat především komunistická strana.
- Roku 1946 proběhly první poválečné volby, ve kterých zvítězili komunisté - předsedou vlády byl jmenován **Klement Gottwald**.
- KSČ získávala stále větší moc, avšak musela svou činnost podřídit zájmům Sovětského svazu = největší komunistické velmoci.

Únor 1948

- Komunisté odstranili z vlády své politické odpůrce a převzali veškerou moc ve státě.
- Zemřel prezident Edvard Beneš a funkci prezidenta začal vykonávat dosavadní předseda vlády **Klement Gottwald**.
- Všechna vedoucí místa a úřady byla obsazena komunisty.
- Československo přestalo být demokratickým státem.
- Komunisté nastolili **nedemokratickou (neboli totalitní) vládu jedné strany**.

Citace z projevu [Klementa Gottwalda](#) na Václavském náměstí [25. února 1948](#):

„Právě se vracím z Hradu od prezidenta republiky. Dnes ráno jsem panu prezidentu republiky podal návrh na přijetí demise ministrů, kteří odstoupili 20. února tohoto roku. A současně jsem panu prezidentu navrhl seznam osob, kterými má býti vláda doplněna a rekonstruována. Mohu vám sdělit, že pan prezident všechny mé návrhy, přesně tak, jak byly podány, přijal.“

Citace:

- Snímek č. 1 – Titulní strana – německá pěchota - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/03/Bundesarchiv_Bild_101I-209-0090-28%2C_Russland-Nord%2C_Infanterie_und_Panzer_35t.jpg/220px-Bundesarchiv_Bild_101I-209-0090-28%2C_Russland-Nord%2C_Infanterie_und_Panzer_35t.jpg
- Snímek č. 2 – Mapa - Protektorát Čechy a Morava - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/14/Protektorat_Bohmen-Mahren.png/220px-Protektorat_Bohmen-Mahren.png
- Snímek č.3 - Mapa - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/19/Second_world_war_europe_animation_small.gif
- Snímek č. 4, 5, 6 – Lidice, památník, sousoší zavražděných dětí - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/9b/Lezaky-hrobodum_c.p.26.jpg/220px-Lezaky-hrobodum_c.p.26.jpg, http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/52/Lidice-pamatnik_detem.jpg/220px-Lidice-pamatnik_detem.jpg, http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/46/Peter_Stehlik_2009.05.12_Lidice_006a.jpg/220px-Peter_Stehlik_2009.05.12_Lidice_006a.jpg
- Snímek č. 7 – Ležáky – hrobodům - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/9b/Lezaky-hrobodum_c.p.26.jpg/220px-Lezaky-hrobodum_c.p.26.jpg
- Snímek č. 8 – Tramvaj – dvojjazyčný nápis - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/97/D%25AFsledn%C3%A1_dvojjazy%C4%8Dnost_za_n%C4%9Bmeck%C3%A9_okupace.gif/220px-D%25AFsledn%C3%A1_dvojjazy%C4%8Dnost_za_n%C4%9Bmeck%C3%A9_okupace.gif
- Snímek č. 9 – Potravinové lístky - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit. 5.1.2013].Dostupné z www: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b4/Protectorate_of_Bohemia_and_Moravia_ration_stamps_255.jpg/800px-Protectorate_of_Bohemia_and_Moravia_ration_stamps_255.jpg
- Snímek č. 10 – Protektorátní poštovní známky - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/7c/Protektorat_znamky.jpg/220px-Protektorat_znamky.jpg
- Snímek č. 11 – Rekvírování zvonů - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c1/Rekv%C3ADrov%C3%A1n%C3%AD_kosteln%C3%ADch_zvon%C5%AF_n%C4%9Bmeck%C3%BDmi_okupanty.gif/220px-Rekv%C3%ADrov%C3%A1n%C3%AD_kosteln%C3%ADch_zvon%C5%AF_n%C4%9Bmeck%C3%BDmi_okupanty.gif
- Snímek č. 12 – Žlutá Davidova hvězda - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c9/Judenstern_JMW.jpg/220px-Judenstern_JMW.jpg
- Snímek č. 13 – Mapa koncentračních táborů - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/d6/Konzentrationslager.png/220px-Konzentrationslager.png>
- Snímek č. 14 – Vězni v koncentračním táboře - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/bc/Slave_laborers_at_Buchenwald.jpg/220px-Slave_laborers_at_Buchenwald.jpg
- Snímek č. 15 – Mrtvá těla - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013]. Dostupné z www:http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/7b/Some_of_the_bodies_being_removed_by_German_civilians_for_decent_burial_at_Gusen_Concentration_Camp%2C_Muhlhausen%2C_near_Linz%2C_Austria.jpg/513px-Some_of_the_bodies_being_removed_by_German_civilians_for_decent_burial_at_Gusen_Concentration_Camp%2C_Muhlhausen%2C_near_Linz%2C_Austria.jpg

Snímek č. 16, 17 – Partyzáni - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/86/Kovpak_partisanki.jpg/220px-Kovpak_partisanki.jpg,

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/0d/Soviet_guerilla.jpg/274px-Soviet_guerilla.jpg

Snímek č. 18, 19 – Letadla RAF - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www:

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/2b/Hurricane.r4118.arp.jpg/220px-Hurricane.r4118.arp.jpg>,

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/d6/Boulton_Paul_Defiant.jpg/220px-Boulton_Paul_Defiant.jpg

Snímek č. 20 – Klement Gottwald - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www:

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/97/Gottwald_from_Bundesarchiv_Bild_183-](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/97/Gottwald_from_Bundesarchiv_Bild_183-R90009%2C_Budapest%2C_II._Weltfestspiele%2C_Festumzug%2C_tschechische_Delegation.jpg)

[R90009%2C_Budapest%2C_II._Weltfestspiele%2C_Festumzug%2C_tschechische_Delegation.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/97/Gottwald_from_Bundesarchiv_Bild_183-R90009%2C_Budapest%2C_II._Weltfestspiele%2C_Festumzug%2C_tschechische_Delegation.jpg)

Snímek č. 21 – Srp a kladivo – komunistická symbolika - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z

www: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/69/Danghui.svg/150px-Danghui.svg.png>

Snímek č. 22 – Rudé právo - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www:

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/9c/Prvn%C3%AD_%C4%8D%C3%ADslo_RP.gif/220px-](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/9c/Prvn%C3%AD_%C4%8D%C3%ADslo_RP.gif/220px-Prvn%C3%AD_%C4%8D%C3%ADslo_RP.gif)

[Prvn%C3%AD_%C4%8D%C3%ADslo_RP.gif](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/9c/Prvn%C3%AD_%C4%8D%C3%ADslo_RP.gif/220px-Prvn%C3%AD_%C4%8D%C3%ADslo_RP.gif)

Citace projevu K. Gottwalda - In wikipedia: the free encyklopeddia [online]. St.Petersburg (Florida): [cit.5.1.2013].Dostupné z www:

http://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9Anorov%C3%BD_p%C5%99evrat

- ČAPKA, František. *Vlastivěda 5 Významné události nových českých dějin*. Brno: NOVÁ ŠKOLA, 2005, ISBN 80-7289-070-0.
- ✘ Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Suchá.

